

آیین نامه اجرایی نظام اقساطی واگذاری و نحوه دریافت بهای حقوق قابل واگذاری، موضوع جزء (۲) بند (الف) ماده ۴۰ قانون

مصوبه شماره ۸۰/۱۱۹۸۴۱ مورخ ۱۴۰۴/۰۷/۱۰

شورای عالی اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی^۱

با صلوات بر محمد و آل محمد

«وزارت امور اقتصادی و دارایی – هیأت واگذاری»

شورای عالی اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی در جلسه مورخ ۱۴۰۴/۵/۱۳ به استناد تبصره (۱) بند (الف) ماده ۴۰ قانون اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی و بر اساس پیشنهاد هیأت واگذاری که در اجرای جزء (۲) بند (الف) ماده ۴۰ قانون یاد شده صورت گرفته است، آیین نامه نظام اقساطی واگذاری و نحوه دریافت بهای حقوق قابل واگذاری را به شرح زیر تصویب نمود:

«آیین نامه نظام اقساطی واگذاری و نحوه دریافت بهای حقوق قابل واگذاری، موضوع جزء (۲) بند (الف) ماده ۴۰ قانون اجرای

سیاستهای کلی اصل (۴۴) قانون اساسی»

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار برده می شوند:

الف- قانون: قانون اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی.

ب- مورد معامله: سهام، سهم الشرکه، حق تقدم ناشی از سهام و سهم الشرکه، حقوق مالکانه دولت، مؤسسات و شرکتهای دولتی در شرکتهای، بنگاهها و مؤسسات دولتی و غیردولتی و حق بهرهبرداری و مدیریت موضوع فعالیت گروههای یک و دو ماده ۲ قانون.

ماده ۲- در مواردی که با توجه به شرایط بازار، واگذاری بلوکی «مورد معامله» به صورت نقد امکانپذیر نباشد، به پیشنهاد سازمان خصوصی سازی و تصویب هیأت واگذاری، واگذاری به صورت نقد و اقساط انجام خواهد شد.

تبصره ۱- واگذاری سهام شرکتهای در قالب سهام عدالت، سهام ترجیحی و سهام قابل فروش به سایر مدیران با تجربه، متخصص و کارآمد حسب مورد تابع مقررات و شرایط خاص پیشبینی شده در هر یک از شیوههای مذکور است.

تبصره ۲- واگذاری حق بهرهبرداری و مدیریت دولت در قالب قرارداد اجاره، پیمان مدیریت و پیمانکاری عمومی، مطابق آیین نامه مربوط انجام خواهد شد.

تبصره ۳- واگذاری داراییها ضمن رعایت مفاد بند (ب) ماده ۲۱ قانون در چارچوب این آیین نامه و با رعایت مفاد آن هر جا که با این شیوه انطباق دارد، بلامانع است.

ماده ۳- ثمن معامله در واگذاری بلوکی به روش اقساطی عبارت از رقمی است که حسب مورد در بورس اوراق بهادار طبق مقررات مربوط معین می‌شود و یا رقم حداکثری که متقاضیان در مزایده در بورس یا خارج از بورس یا مذاکره پیشنهاد می‌نمایند، به اضافه سود فروش اقساطی در خصوص مبلغی که به صورت اقساطی دریافت خواهد شد.

تبصره ۱- نرخ سود فروش اقساطی قابل احتساب، حداکثر معادل نرخ سود فروش اقساطی نظام بانکی است که براساس پیشنهاد سازمان خصوصی‌سازی و تصویب هیأت واگذاری، تعیین می‌شود. آن دسته از خریدارانی که به موقع به تعهدات خود عمل نمایند، بنا به پیشنهاد سازمان مزبور و تصویب هیأت واگذاری می‌توانند تا پنجاه درصد از تخفیف در مبلغ سود فروش اقساطی برخوردار شوند.

تبصره ۲- روز معامله در بورس، روز برگزاری مزایده و روز تصویب هیأت واگذاری در موارد مذاکره به عنوان تاریخ قطعی معامله محسوب می‌شوند. روز بعد از آخرین مهلت مجاز خریدار برای پرداخت بخش نقدی ثمن معامله نیز به عنوان مبدأ زمانی دوران بازپرداخت اقساط یا شروع دوران تنفس معاملات بلوکی اقساطی خواهد بود.

ماده ۴- موارد مربوط به فروشهای اقساطی شامل بخش نقدی، بخش اقساطی، برابر یا پلکانی بودن اقساط، حداکثر دوران پرداخت اقساط، تعداد اقساط، فاصله زمانی اقساط از یکدیگر، مدت تنفس برای شروع پرداخت اقساط (بدون احتساب سود فروش اقساطی) با رعایت جدول ذیل، با پیشنهاد سازمان خصوصی‌سازی و تصویب هیأت واگذاری تعیین و در آگهی عرضه به اطلاع عموم می‌رسد.

ردیف	قیمت پایه	حداقل میزان دریافت نقدی	حداکثر دوره پرداخت اقساط (سال)	مدت تنفس
۱	تا ۷۰۰ میلیارد ریال	۳۰ درصد	۴	ندارد
۲	۷۰۰ تا ۲۰۰۰ میلیارد ریال	۲۵ درصد	۵	تا ۶ ماه پس از مهلت مجاز پرداخت بخش نقدی
۳	۲۰۰۰ تا ۵۰۰۰ میلیارد ریال	۲۰ درصد	۶	تا ۹ ماه پس از مهلت مجاز پرداخت بخش نقدی
۴	۵۰۰۰ تا ۱۰۰۰۰ میلیارد ریال	۱۵ درصد	۸	تا یک سال پس از مهلت مجاز پرداخت بخش نقدی
۵	۱۰۰۰۰ میلیارد ریال تا ۲۰۰۰۰ میلیارد ریال	۱۰ درصد	۱۰	تا دو سال پس از مهلت مجاز پرداخت بخش نقدی

تا دوسال پس از مهلت مجاز پرداخت بخش نقدی	۱۰	۵ درصد	۲۰۰۰۰ میلیارد ریال و بیشتر	۶
---	----	--------	----------------------------	---

تبصره ۱- موارد خارج از مفاد این ماده حسب ضرورت به پیشنهاد سازمان خصوصی سازی به تصویب هیأت واگذاری می‌رسد.

تبصره ۲- در واگذاری‌های اقساطی به بخش تعاونی میزان نقدی معامله با ضریب ۲۰ درصد کاهش و دوره بازپرداخت اقساط با ضریب ۲۰ درصد افزایش می‌یابد.

ماده ۵- انواع ضمانت‌های معتبر قابل ارایه از سوی خریدار یا خریداران در معاملات اقساطی عبارتند از:
الف) ضمانت‌نامه بانکی.

ب) ضمانت‌نامه صادر شده از سوی مؤسسات اعتباری غیر بانکی که دارای مجوز لازم از طرف بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران هستند.

ج) ضمانت‌نامه بیمه‌ای.

د) وثیقه ملکی معادل نود درصد ارزش کارشناسی رسمی آن.

ه) انواع اوراق مشارکت که از سوی دولت یا بانکها تضمین شده باشد.

و) سهام شرکتهای سهامی عام پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار به مأخذ هفتاد درصد ارزش روز آن.

ز) سفته با امضای صاحبان امضای مجاز با مهر شرکت.

ح) مطالبات قطعی شده قراردادهای از سوی دستگاه‌های اجرایی و ذی حسابان مربوط.

ک) ضمانت‌نامه‌های صادره از صندوق سرمایه‌گذاری تعاون به عنوان یکی از ضمانت‌نامه‌های معتبر قابل ارایه توسط شرکت‌های بخش تعاون به عنوان خریدار.

ط) ترکیبی از موارد فوق.

تبصره ۱- تسلیم تضمین‌های فوق حداقل معادل پنجاه درصد بخش اقساطی معامله و سایر تعهدات الزامی است. در هر صورت «مورد معامله» تا تسویه کامل اقساط بدهی خریدار یا خریداران با رعایت بند (۱) ماده ۶ این آیین‌نامه در وثیقه سازمان خصوصی‌سازی باقی می‌ماند و مادام که «مورد معامله» در وثیقه است، خریدار یا خریداران حق واگذاری مورد معامله را کلاً یا جزئاً بدون اجازه سازمان خصوصی‌سازی ندارند. در اینگونه موارد اقرار به توثیق اسناد مالکیت «مورد معامله» نزد سازمان خصوصی‌سازی الزامی است.

تبصره ۲- خریدار یا خریداران موظفند به منظور تضمین ایفای تعهدات خود و کالتنامه بلاعزل رسمی برای تملیک یا انتقال مورد معامله به هر شخص، با هر شرایط و هر قیمتی که صلاح بداند به سازمان خصوصی سازی اعطا و در زمان امضای اسناد نقل و انتقال یا دفتر نقل و انتقال سهام تسلیم نمایند. شیوه نامه اعمال و کالت موضوع این تبصره به پیشنهاد سازمان خصوصی سازی به تصویب هیأت واگذاری می رسد. شیوه نامه مزبور به عنوان ضمیمه و جز لاینفک قراردادهای واگذاری می باشد.

تبصره ۳- امکان جایگزینی تضمینها با درخواست خریدار یا خریداران و تأیید سازمان خصوصی سازی وجود دارد.

ماده ۶- در فروش اقساطی رعایت دستورالعمل جزء (۴) بند (ب) ماده ۴۰ قانون و شرایط زیر در تنظیم قرارداد فروش اقساطی الزامی است:

۶-۱- در صورتیکه خریدار یا خریداران اقدامات لازم به موجب این آیین نامه از جمله مبادله قرارداد، توثیق مورد معامله، تسلیم تضمین ها و وکالتنامه رسمی را انجام داده و آزادسازی بخشی از «مورد معامله» وثیقه شده را بعد از پرداخت بخش نقدی معامله و اقساط مربوط درخواست نمایند، سازمان خصوصی سازی مکلف است نسبت به آزادسازی «مورد معامله» حداکثر به ميزانی که معادل بهای آن بر مبنای روز واگذاری توسط خریدار یا خریداران پرداخت شده است، اقدام نماید. سود فروش اقساطی پرداخت شده در محاسبه فوق منظور نمی شود. در هر صورت آزادسازی سهام حداکثر به ميزانی خواهد بود که در واگذاریهای کنترلی، باقیمانده سهام در وثیقه همچنان بتواند اکثریت اعضای هیأت مدیره را تعیین نماید و در واگذاریهای مدیریتی باقیمانده سهام در وثیقه همچنان بتواند همان تعداد هیأت مدیره در زمان واگذاری را تعیین نماید.

۶-۲- تعهد خریدار یا خریداران دایر به تقبل و تأدیه کلیه هزینه ها از جمله دادرسی و حقالوکاله در صورت اقدام قضایی فروشنده برای وصول اقساط و الزام وی به پرداخت وجه التزام به عنوان خسارت در صورت عدم تأدیه به موقع اقساط ثمن معامله، به میزان و ترتیبی که سالانه هیأت واگذاری تعیین میکند. تمام یا بخشی از وجه التزام به عنوان خسارت تأخیر در تأدیه خریداران، با ارایه ادله موجه از سوی خریداران مبنی بر بروز عوامل خارج از اختیار آنان، در صورت تسویه کامل اقساط مربوطه با پیشنهاد سازمان خصوصی سازی و تصویب هیأت واگذاری قابل بخشودگی است.

۶-۳- حال شدن دیون خریدار یا خریداران در صورت انحلال یا ورشکستگی. در موارد فوت اشخاص حقیقی، با توافق وراثت و سازمان خصوصی سازی قرارداد با شرایط قبلی تجدید می شود.

ماده ۷- در صورت عدم پرداخت دو قسط از بدهی ناشی از واگذاری مورد معامله توسط خریدار یا خریداران، در صورت عدم وجود دلایل موجه خارج از اراده خریدار یا خریداران، به تشخیص سازمان خصوصی سازی و تأیید هیأت واگذاری مانده بدهی خریدار به دین حال تبدیل شده و سازمان خصوصی سازی مکلف است نسبت به تأمین و وصول آن باتوجه به وثایق

مأخوذه طبق قوانین و مقررات اقدام نماید و در صورت ضرورت مطالبات قطعی خود را برابر مقررات ماده ۴۸ قانون محاسبات عمومی کشور دریافت دارد. تحقق مفاد این ماده موجب فسخ معامله نمی‌شود.

تبصره: پرداختی‌های خریدار فارغ از زمان پرداخت، به ترتیب تاریخ سررسید اقساط قراردادی، جهت تأدیه اقساط و خسارات مربوطه منظور خواهد شد.

ماده ۸- سازمان خصوصی‌سازی مجاز است در صورت ارایه دلایل موجه از سوی خریدار، مهلت پرداخت حصة نقدی معامله توسط خریدار را حداکثر به همان مدت مقرر در اسناد عرضه تمدید نماید. برای دوره تمدید مزبور معادل نرخ سود فروش اقساطی از خریدار دریافت می‌گردد. اعطای مهلت به خریداران برای پرداخت حصة نقدی بیش از مهلت مذکور مشروط به موافقت هیأت واگذاری است.

ماده ۹- در صورتیکه خریدار یا خریداران نسبت به پرداخت پیش از موعد تمام یا بخشی از بدهی سررسید نشده قرارداد واگذاری اقدام کنند، سود فروش اقساطی آن بخش از اقساط که قبل از سررسید پرداخت شده است از بدهی آنان کسر خواهد شد.

ماده ۱۰- هیأت واگذاری مجاز است بنا به پیشنهاد سازمان خصوصی‌سازی، اقساط قراردادهای واگذاری خریدارانی که درخواست تمدید مهلت اقساط می‌نمایند را با احتساب سود دوره تمدید که هر ساله به تصویب آن هیأت می‌رسد تمدید نماید به گونه‌ای که طول مدت اقساط بیش از دو سال افزایش نیابد. اختیار موضوع این ماده، قابل تفویض به سازمان خصوصی‌سازی می‌باشد.^۲

ماده ۱۱- سازمان خصوصی‌سازی مکلف است حداکثر یک ماه پس از ابلاغ قرارداد واگذاری نسبت به انتقال مبیع اقدام نماید. تحویل مبیع در فروش سهام، انتقال سهام در دفتر سهام شرکت یا سامانه بورس (حسب مورد)، و در فروش بنگاه و دارایی، تهیه و امضای صورتجلسه تحویل و تحول با خریدار می‌باشد. در صورت بروز تأخیر در تحویل مورد معامله خارج از اختیار خریدار، اعطای تنفس در پرداخت اقساط بنا به پیشنهاد سازمان خصوصی‌سازی و با تصویب هیأت واگذاری مجاز است.

سیدعلی مدنی زاده

وزیر امور اقتصادی و دارایی

دبیر شورای عالی اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی

۱- آیین نامه مذکور بر اساس بند (۴) مصوبه شماره ۸۰/۱۱۹۸۴۱ مورخ ۱۴۰۴/۰۷/۱۰ شورای عالی اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی جایگزین مصوبه شماره ۶۳/۲/۲۰۶۳۲۹/۲۰۷۹۴۷ مورخ ۱۳۸۷/۱۲/۱۸ شورای مذکور گردیده است.

۲- ماده (۱۰) آیین نامه مذکور بر اساس مصوبه شماره ۸۰/۸۰۱۶۴ مورخ ۱۴۰۵/۰۵/۲۰ شورای عالی اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی جایگزین ماده ۱۰ مصوبه شماره ۶۳/۲/۲۰۶۳۲۹/۲۰۷۹۴۷ مورخ ۱۳۸۷/۱۲/۱۸ شورای مذکور گردیده است.